

Je leert heel snel met een spel

1 januari 2000

Auteur: M. Veen

Volume: 31

Nummer: 4

Pagina's: 203-213

Documenten

- [moer_jrg31_034.pdf](#)

voortgezet onderwijs marieke veen breekt haar tong zowat over het strotklepje maar spreekt het uiteindelijk geholpen door haar speelpartner verstaanbaar uit tweekanten die alle kaartjes op het spelbord hebben je leert heel snel met een gelegd vragen het antwoordblad aan miranda samen kijken ze het spel na hier en daar blijken spel wat darmen verwisseld te zijn dunne darm dikke darm en blinde darm die haal ik steeds door elkaar verzucht yasmin later in het interview nadat ze de foute kaartjes op de goede plaats hebben gelegd vullen beide leerlingen van een kenmerk van gewervelde dieren lemen met behulp tweetal het invulblad in zie afbeelding 2 van een vier op een rijspel kan dat in het achter de naam van het spijsverteringsonderdeel Rotterdamse voortgezet onderwijs woerd sinds een schrijven ze de functie van dit onderdeel sommi aantal jaren gewerkt met zogenaamde taalspellen laten hun partner dat werk doen en schrijven om de leesstof te introduceren of te verwerken het invulblad over pluimpennen met rode plastic principel achter een vakgericht taalspel is dat de harten wapperen geslaagd heen en weer over het leerlingenvoer de leesstof moet en prat en en daar formulier de leerlingen zijn zichtbaar geconcentreerd bezig zijn met de inhoud terwijl ze treurd bezig pas nadat het spel gespeeld is en de tegelijkertijd werken aan hun taalvaardigheid opdracht is voelbracht is het tijd voor de mobiele mariekerven kijken op een Rotterdamse telefoon nagellak de agenda met een gebroken school en interviewde leerling en n docente over de ronde spiegel en getekende harten die tot dan toe taalspellen onaangeraakt op tafel hebben gelegen yasmin en rukhsana vertellen na afloop van dinsdagochtend 7 maart 10.50 uur miranda riedel over hun ervaringen met spellen in de mens docente biologie aan schoolengemeenschap lespelles zijn leuk dat moet ik vooral goed nieuw rotterdam vmbo is op weg naar de derde begripen verdieping de leerlingen staan hoorbaar te wachten yasmin is leuker je leert het leuk ten op hun docent in de klas worden de jassen rukhsana met plezier leer je het en het is uitgedaan en wanneer het raam openstaat kan het niet zo dat je iets moet opschrijven wat de spel beginnen het is een invulspel gemaakt rond doцент zegt of dat je in je boek moet kijken het spijsverteringsstelsel maar het is meer van je legt het aan miranda geeft de leerlingen een korte instructie yasmin net zoals bij memo ry bijvoorbeeld over het spel spijsverter-

ing ze vertelt wat de beeld daar heb je spelrege ls bij en je moet leerlingen moeten doen en noemt de namen van de gewone w en wat wa ar hoort of wat bij leerlingen die hun tafel moeten omdraaien zodat zij elkaar hoort h et i s m a k k e n e e n i e t m a k k e met degenen achter zich een tweetal vormen lijkt maar je onthoudt h e t h e t i s g e w o o n d a a r n a h a a l t v a n e l k t w e e t a l e e n l e e r l i n g h e t l e u k s p e l m a t e r i a a l b i j m i r a n d a r u k h s a n a v a t h e t a l s v o l g t s a m e n h e t i s d e m e e s t e n g a a n z e l f s t a n d i g a a n d e s l a g s o m m i j e l e e r t h e e l s n e l m e t e e n s p e l g e w e t e n n i e t p r e c i e s w a t z e m o e t e n d o e n e e n a a n t a l b e g i n t m e t h e t i n v u l f o r m u l i e r d a t b e d o e l d i s v e e l i n t e r a c t i e o m n a a f l o o p v a n h e t s p e l t e g e b r u i k e n m i r a n d a l o o p t r o n d e n h e l p t d e l e e r l i n g e n w a a r n o d i g o m z e i n v e r g e l i j k i n g m e t e e n g e w o n e l e s b l i j k t o p h e t g o e d e s p o o r t e z e t t e n t i j d e n s h e t s p e l e e n s p e l w a a r d e v o l l e i n t e r a c t i e m o g e l i j k h e d e n o v e r l e g g e n d e l e e r l i n g e n m e t e l k a a r o v e r d e j u i s t e t e b i e d e n p l a a t s v a n d e k a a r t j e s z i e a f b e e l d i n g 1 n e e j o h y a s m i n n o r m a a l m a g j e n i e t i n d e k l a s d a a r h o o r t d e e n d e l d a r m n i e t h o o r d i e m o e t d a a r p r a t e n m a a r a l s j e m e t e e n s p e l b e z i g b e n t i k w e e t h e t z e k e r e n b i j e e n a n d e r t w e e t a l t i k t r u k h s a n a d a n k a n j e d i s c u s s i e r e n o v e r m i m o u n m e t z i j n w i j s v i n g e r o p h e t s p e l b o r d d a t i s e e n o n d e r w e r p b i j v o o r b e e l d o v e r d e g a l d e s p e e k s e l k l i e r e c h t w e l d a t z i e j e t o c h t u g b a b l a a s e n a l s i e m a n d h e t d a n n i e t m e t j e e n s 2 0 0 0 4 m o e r 2 0 3 v o o r t g e z e t o n d e r w i j s b e s c h r i j v i n g v a n h e t t a a l s p e l l e g g e n h e t k a a r t j e i n h e t j u i s t e v a k j e o p h e t s p e e l d e l e e r l i n g e n s p e l e n i n t w e e t a l l e n e e n b i o l o g i e s p e l b o r d b i j v e r s c h i l v a n m e n i n g o v e r d e j u i s t e p l a a t s o v e r d e s p i j s v e r t e r i n g z i j h e b b e n e e n s p e e l b o r d m e t v a n h e t k a a r t j e v o l g t e e n d i s c u s s i e n a d a t a l l e k a a r t e e n s c h e m a t i s c h e t e k e n i n g v a n d e o n d e r d e l e n v a n d e j e s i n h e t s c h e m a z i j n g e l e g d k i j k e n d e l e e r l i n g e n s p i j s v e r t e r i n g z i e a f b e e l d i n g 3 h u n w e r k n a m e t b e h u l p v a n e e n a n t w o o r d b l a d t o t d e v e r s c h i l l e n d e o n d e r d e l e n b e h o r e n b i j e e n g e n u m s l o t v u l l e n z i j e e n t a b e l i n w a a r i n o n d e r e l k a a r d e m e r d v a k j e t e v e n s h e b b e n z i j e e n s t a p e l o n d e r d e l e n v a n d e s p i j s v e r t e r i n g k o m e n t e s t a a n k a a r t j e s m e t d e o n d e r d e l e n e n h u n f u n c t i e n a a m m e t e r n a a s t d e f u n c t i e v a n d e z e o n d e r d e l e n o m d e b e u r t p a k k e n d e l e e r l i n g e n e e n k a a r t j e z e t a a k a f b e e l d i n g 1 s p e l b o r d s p i j s v e r t e r i n g i s b i j v o o r b e e l d o v e r d e p l a a t s w a a r d e g a l m a k k e l i j k e r e n d a n h e b b e n w e p l e z i e r o m b l a a s i n h e t l i c h a a m z i t d a n k u n j e e r o v e r n a a r d e l e s t e g a a n e n a a r d i g e l e r a a r o f d i s c u s s i e r e n e n d a t v i n d e n w e n o g a l l e u k j a l e r a r e s h e l p t s o w i e s o o m d e l e s l e u k t e w a n t a l s j e n a a r d e d o c e n t l u i s t e r t d a n l u i s t e r t m a k e n a l s w e h e t n i e t b e g r i p p e n d a n i s h e t d e h e l f t n i e t m a a r a l s w e m e t e e n s p e l b e z i g b e l a n g r i j k d a t d e l e r a a r d a a r o p i n g a a t e n z i j n d a t i s l e u k o m t e d o e n d a t d o e j e d a n u i t g e b r e i d u i t l e g t h o e h e t z i t a l s h e t i n d e l e s g e w o n v e r t e l d w o r d t d a n o n t h o u d j e h e t g e w o o n y a s m i n d a n i s i e d e r e e n b e z i g z e l e g t u i t m a a r a l s e e n l e r a a r h e t a l l e e n o p h e t b o r d d a t h e t e r o o k v a n a f h a n g t v a n w e l k e l e r a a r o f s c h r i j f t t j a j u l l i e g a a n d i t l e r e n e n d a n l e r a r e s z e l e s k r i j g e n a l s d e d o c e n t z o n s p e l w e t e n w e h e l e m a a l n i e t w a a r h e t o v e r g a a t d o e t i n d e l e s d a n i s h e t v o o r o n s o o k r u k h s a n a v o e g t t o e a l s j e h e t v r a a g t d a n 2 0 4 m o e r 2 0 0 0 4 v o o r t g e z e t o n d e r w i j s a f b e e l d i n g 2 h i v u l b l a d s p i j s v e r t e r i n g z e g g e n d e l e r a a r e n a l l e e n h a d j e m a a r m o e t e n d e r d e l e e r l i n g k e e k h e t d i r e c t n a w a s d u s o p l e t t e n s c h e i d s r e c h t e r d a t w a s o o k l e u k r u k h s a n a s m a l e n d v e r v o l g t y a s m i n d a n m o e t j e z u c h t d i e p j a i k w a s e r n i e t m a a r o p l e t t e n z e l f z e g g e n z e n i k s s c h r i j v e n a l l e e n m a a r o p h e t

bord yasmin vertelt dat ze twee weken geleden op de vraag of ze altijd spelletjes in de les nog fouten in haar repetitie over de spellingen verdoen antwoordt rukhsana aيتها verongelukkig had toen had ik een zes vandaag lijkt niet altijd maar zulke spelletjes hebben had ik in het spel helemaal geen fouten meer we eerder gehad toen was ik er niet ik leerde thuis als een gek en toen ik het blijkbaar praten de leerlingen ook buiten de repetitieblaadje voor me kreeg haalde ik alles over de spellen yasmin licht toe dat was door de dikke darm dunne darm blinde een vierop een rij spel over zoogdieren we darm en zo maar met zo'n spel dan weet ik spellen het niet ons drieën twee kinderen alles weer legden de kaartjes op het spelbord en de rukhsana vond het leuk om het spel te 2000 moer 205 voortgezet onderwijs spelen omdat ze alles al had geleerd en er in yasmin en rukhsana lijkt samenwerken geen een voorige les een toets over had gemaakt probleem zolang ze degenen met wie ze dan is het gemakkelijk om het spellen het samenwerken graag mogen op de vraag of is handig zo'n spel als je een darm of zoze dingen hebben moeten leren om in groep vergeten bent dan weet je het weer een je ste kunnen werken of zoals vandaag in geheugenopfrisser evengenlijk yasmin voegt twee en zonder de docent antwoordt yasmin toe je onthoudt het ook je doet minder minne en hebben niets ho even leren de manier je leert veel lerares legt uit hoe we het moeten doen en om hun kennis te bewijzen vertellen de dan doen we het en ieder een vindt het meiden trots waar een koek langskomt en wat gewoon leuk om te doen ermegebeurt voordat je hem weer uitpoept rukhsana knikt bevestigend ja als je met yasmin hij gaat eerst in je mond dan gaatie mandgod samenknaken werken dan gaat het ie door je slokdarm en dan gaat hij van je hellemaal vanzelf slokdarm naar je maag en dan zit daar maag yasmin als kinderen niet met elkaar kunnen samen spelen moet een rukhsana en dan wordt het opgeslagen doen loopt het misschien helemaal fout ze en dan gaat het via je bloed naar de twaalfvingerhart het ligt eraan hoe aardig die gerige darm ergeens in je dunne darm lering is met wie je samenwerkt yasmin en je galblaas dan het is even stil en dan herringert rukhsana rukhsana ja je galblaas die slaat het op zich het is een paar keer gezegd luis ter naar yasmin oh ja lever maakt gal sneldede ander laat de ander uitpraten maar voor vertelt ze verder over de wederwaardigheden de rest niet van de koek in het lichaam de onderdelen ruzie voorkomen tijdens het spelen van de spellingen verongelukkig maken de koek fijn en een spel is voorbeiden geen probleem en het op in je bloed het ligt er ook aan rukhsana beniden denken dan ach het is of het gezond of ongezond is voegt ze er wel goed ze zal wel gelijk hebben en als de stellig aan toe ande rlat er geen gelijk blijkt te hebben lach rukhsana vervolgt bepaalde stoffen wordt je haar uit kijk ik had toch gelijk als we de onpgeslagen in bepaalde lichaamsdelen het tijden een spel niet met elkaar eens zijn yasmin concerteert maar maag maakt maagsap en toch een beslisning moeten nemen doen wat de koek verteert volgens rukhsana we wat de lerares zei we leggen het kaartje verteert de maag zetmeel maar yasmin denkt apart en kijken later wat de juiste plaats is zo dat het maagsap alle en

eiwit verteert als het losse nwe dat op goede is voegt ze er w e ife lend aan toe op de vr a a g of er nog iets is wa t ze graag e e n koek verdwaaft gem a k k elijk in het willen z e gge n ov er het spel ov er de le s ov er spij sve rteringss tel sel ya s min li c ht hun ve r h et same n we rk e n l a cht y as min e n zegt me t warrin g to e al s we die plaatje s zi en van h e t e en vold a n e blik ne e ho or rukh sa na spel dan wet en w e ho e h et alle ma al werkt d e nkt e ven na e n zegt vol ove rtui ging oh maar uit het hoofd i s h et e en b ee tje mo e ilijk ja als we alle l esse n zo zoude n krijgen zou h e t e en stuk makkelijker zijn om te ler en sociale vaardighede n mir a nd a ri e m e n s do ce nt e biologie v ertelt bij h e t s p e len van sp ell e n mo e t j e kunn e n ov er haar ervari ngen m e t d e spelle n h e t s ame nwe rken en dat v e ronderst e lt vaardighe blijkt een bo e i e nde weg je l e ert st e ed s w e er den als erop lette n dat er ee n t eg elijk praat iets bij zorge n da t iede re e n a a n de b e urt komt spelmate ria al m e t e lka ar d e l e n g o e d kunn e n waar denk je ov er na tijdens de voo rbe reiding van luis t eren respe c t h ebb e n voor d ege n en met zo n spel wie j e h e t spel sp eelt op ee n g o e de manier al s ik een s p el s peel m e t de leerlingen denk commentaar kunnen geven en ontvangen ik na ov er de op s telling van h e t lokaal en hoe andere n laten uitpraten en bij de groep ik de leerlingen het handigst bij elkaar kan blijve n waarme e je het spel sp eelt voor zetten ik heb n a gedacht ov er hoe en wat in 20 6 moer 2000 4 voortgezet onderw i j s welke volgorde ik vind het handig om eerst hoe kom je aan h et spel een algem e ne instructi e te geven op het ik pak het tekstboek en het werkboek en moment dat d e neuzen a ll emaal mijn kant op dan kijk ik wat er in staat dan kijk ik in de zitten dan gaat toch nog een d e el van de spe llenmappen die we op de cursus atlascur ui t l e g verlor e n bij het spel merk je bi jvoor s u s zie kader hebben gekre g en of er een spel be e ld dat sommigen met een met h e t invul in zit da t ik voor h et hoofdstuk kan gebrui blad a a n d e gang gaan ken als er geen bestaand spel is bekijk ik of ik moet er instructi e kaarten bij maken ik een spel bij de leerstof kan maken het le e rlingen di e het bij de kla ssikale instructie invulsp el van vandaag is bijvoorbeeld p ri ma dan v erke e rd b e grijp e n kunnen het n a lezen g eschikt voor dit hoofd s tuk waarin all e on op d e in stru c tiek a art z e k e r als je me t zo n derde l e n van d e s pij svert eri ng b e hande ld zijn grot e groep zit kun je ni e t iedereen tegelijk h e lpen ik denk dat het de leerlingen e x tra in de atlas cursus experimenteren docenten samen s teun biedt als d e in s tru c ti e puntsgewij s doe met taalgericht vakonderwijs uitgangspunt daarbij dit doe dat op papi e r s taat is dat de vakinhoud centraal staat en dat er aan ov er d e na b es pr e kin g had ik va n t evo re n dacht is voor taal so ciale vaardigheden en actief en ni e t b e wu st n age d ac ht nad e rhand heb ik zelfstandig leren in de cursus worden samenwer wille ke u ri g aan wat l eerling en gevraa gd wa t kingsvormen spelstramienen en activerende werk ze e rvan vond e n en o f z e e r i e ts a a n h a dden vormen aangereikt die de interactie tussen leerlin ik b en no g zo bezig met d e a a n p a k van het gen ov er de lesstof bevorderen op basis van d e s p e l e rs t di e g roepj es make n e n d an h e t aangeboden ideeën ontwikkelen deelnemers uitge s p el d e na b es prekin g v ol gt lat e r er komt werkte lessen en experimenteren hiermee in de vee l b ij kijken a l s je sp elle n in de l es wilt klas informatie thea kuijper tel 010 4071632 doen bin-

nen het atlasproject in rotterdam zijn 9 lessen sociale en communicatieve vaardigheden voor sa hoe ma a k je groepjes a ls je nie t m ee r dan twee menwerkend leren ontwikkeld met daarbij een leerlinge n een sp el spee lt uitgebreide handleiding waarin ook informatie staat het komt er v aak op n ee r da t lee rlin ge n die over het werken met de spellen veen bots 2000 bij elkaar in d e buu rt zitten bij e lk a ar in het als docenten en leerlingen gaan werken met de gro epje kome n ik b en no g niet bewu s t bezig taalspellen moeten in ieder geval de eerste twee me t gro e pj es vormen e n hoe ik ervoor kan lessen met de klas worden gedaan daarin staan de zorg en d a t h e t e en ge mel eerd ge z elsc hap wordt belangrijkste regels voor samenwerken centraal in d e cursu s die ik nu volg h ebb en we zoals bij de groep blijven en de ander uit laten informatie gekregen ov e r het indelen van groep praten leerlingen leren verder de rollen van mate j es naar nive au daar wil ik me de komende riaalbaas spelleider etcetera kennen daarna kan tijd in v erdi ep en e n d a t uitprob e ren een sta rt worden gemaakt met de spellen op basis van gesignaleerde problemen leerlingen gebruiken waar zo u je op willen le tte n bij het m a ken van bijvoorbeeld elkaars voornaam niet maar schreeu groepjes wen alleen maar tegen elkaar kunnen dan later ik vind d a t de hele kla s met elkaa r mo et specifieke lessen aan de orde komen kunnen s am e nw erke n du s ik let er op dat d e kla s door elka ar zit l eerlingen di e altijd m et elkaar werke n zou ik uit elka a r hal e n e n ee n s waarom dit sp e l in deze les m e t e e n ande r l a ten samenwerken daar wil we ronden net het hoofds tuk af en ik wilde ik rust m e e bereike n en ik wil reke ning ee n sp el maken dat over h e t hele hoofds tuk houden m et de ge nen die e r altijd naa st vall en ga at een s tukje herh aling eig e nlijk vooraf een l ee rlin g die bijvoorb ee ld ni e t populair i s gaa nd aan d e to e ts ze krij ge n altijd twee binnen de groep z e t ik dan bewu st bij toetsen ik de el het hoofdstuk in twe e en dus iemand van wie ik we et dat het goed zal ga a n dan hebben ze in p ri ncip e a ll es al een keer al is het ma ar dat ze een po s itieve indruk geleerd de opdrac hten gemaakt en er le s over ma a kt omdat ze dat s p e l h eel goed kan gehad het s pel kan voor d e re petitie ge s peeld worden al s hulp bij h e t l e re n om alles t e 2000 4 moer 20 7 voortgezet onderwij s herhal e n bov endien i s he t invulblad e e n een kl e inere worde nschat d a n e en ned er samen vattin g van de b elangrijks te woord e n lands kind van de ze lfd e leeftijd e n d e vaktaa l e n b egripp e n m e t hun b e te ke ni s uit het is voo r h e n ex tr a moeilijk h et i s be l a ngrijk hoofdstuk om zo met va kta al b ezig te zijn d a t z e h et opn e m e n het lijkt m e las tig o m a ll e t weetalle n t e b egel e id en afwisseling van d e le s vind ik belangrijk en o verz icht te h o uden zek e r a ls je ee n g ro te groep l e erlin ge n vind e n h et heel erg l euk h e t is h ebt hoe zo rg je e r voor d at je wee t wa t er in a l le ee n a nd e re mani er om me t de st o f bezi g zijn tweetallen geb e urt he t feit dat z e sa m e n moet e n w erke n vind ik zov eel mo gelijk rondlop e n ni et te veel bij he e l b e la ngrijk wat i k heel leuk v ind om te dezelfde p e rsoon blijven ha nge n z e wi lle n me rk en is dat er ee n di sc ussie lo skomt ze to ch j e pers oonlijke a a ndacht en die moet j e la cht t ri omfant elijk en dat z e er daardoor verde l e n ik vind h e t nie t nodig om cons t a nt ov er n ad e nken bij ee n te kst m e t vra gen o ve rz i c ht te h e bb en ov er w a t e r a ll e maal in bijvo orb eeld schrij ve n d e le erlin ge n a ntwoor di e twe e tall e n ge b e

urt op een gegeven den uit het boek over en denken zet zal moment moet je het vertrouwen hebben dat wel te wijl ik nu twee talen hoor zeggen ze ermee bezig zijn ik waarschuw degenen ja maar dat hoort daar niet of zo werkt dat die met andere dingen bezighouden zijn komt niet want dat werkt dan zijn ze heel concentreren op het spel op die manier duidelijk met de stof bezig door het aanloopt het wel andere en uit te leggen onthouden ze het beter dan heb ik het idee dat ik effectief met waarom de keuze voor een spel ze bezig ben dan merk ik dat ze er wat van mijn klas aais niet speciaal en anders talige opgestoken en onthouden hebben te wijl ik groeperen zitten leerlingen van alle omtrenten en anders wel eens afvraag hoe effectief is afkomst in maar ze wonen allemaal in Nederland esgewest het wordt ze natuurlijk land of zijn hier geboren de ze leerlingen vaak gemakkelijk gemaakt schrijf over maak hebben toch een taalachterstand ze hebben dit luister ik vraag me af of ze er dan ook 208 moer 2000 voortgezet onderwijs wat me doen in die koppies als je een spelnen het hangt ook van de klas af misschien speelt dan zijn ze enthousiaster met de stof heb je een heel sociaal vaardige klas die bezig ze vinden het leuk allemaal leuk met elkaar omgaan en wari iedereen met iedereen kan samenwerken waarom vind je het belangrijk dat de leerlingen maar meestal zullen de sociale vaardigheden samenwerken het grootste probleem zijn als je met de leerlingen zeggen vaak ik vind die leer spellen begint niet aardig dus ik wil er niet mee samenwerken ook met docenten ik vind hoe heb je gewerkt aan deze voorwaarde en het een vrelende docent dus ik doe mijn ik heb bijvoorbeeld de tweede socovales best niet het is een type leerling dat makkege geven rondtaken en rollen voor de lijkt nou dan ga ik ruzie zoeken of leerlingen is het duidelijk om met rollen en ik praat er niet tegen ik hoop dat ze leren taken te werken ze weten wat ze moeten dat ze ondanks dat je geenvrienden bent met doen de spellen ider zorgt er bijvoorbeeld iemand leuk met die persoon kan samen voor dat ieder een be grijpt wat er moet gebeuren en dat leerlingen die sociaal minder renen dat iedereen aan het woord komt de goedgeen door het samenwerken een op tijdbe wa kerle ter op dat het spel binnen de steke r krijgen doordat ze samenwerken met tijd wordt gespeeld de verslaggever doet na de leerlingen die anders niet met hen omgaan afloop verslag van de resultaten aan de hel en t is misschien wel idealistisch maar de klas dan is er nog een mate riaalbaas die de tolerantie voor elkaar is niet hoog en dat is spullen ophaalt vrede en zorgt dat het jammer want je zult altijd mensen tegenkomen netjes opge ruimd wordt de aanmoediger men waar je het minder meekant vinden houdt de sfeer in de groep leuk door bijvoorbeeld met wie je een conflict moet oplossen beeld complimenten uit te delen als je alle s te gelijktijd wilt doen bijvoorbeeld voorwaarden zijn er nodig om in een klas beeld op een goede manier groopen verdeelen een spel te kunnen doen rollen en taken verdeelen en goed laten uitbevalde sociale vaardigheden moeten leer voeren sociale vaardigheden oefenen en in lingen wel behoeven en ins taat zijn om naar de gaten en houden het spel goed spel en dan elkaar te luis teren en ins taat zijn om rustig te gaat dat niet van een leien dakje dat moet je beurt af te wac ht-

en om anderen in hun opbouw en de meest logische volgorde is waarde te laten iemand niet uitlachen als hij eerst de sociaal senseren dan wennen aan en iets fout doet er is natuurlijk een risicosj oefeningen met rollen en taken verdelen in deze dit soort dingen laat doen het is heel tussentijd kun je bezig zijn met groeptes veilig om ze allemaal apart naar te zetten maken en dan pas de spellen in de der in zijn enige n hoek dan gebeurt er niet zoveel he onderrilling en spel kan eerder tot dat is inderdaad heel wat waar je allemaal mee conflicten leiden en die ontslaan op het bezig bent krijg je daar onderscheiding bij moment dat leerling en niet goed insstaat zijn ik volg met collega's en cursu's taalgericht om zich sociaal te gedragen of sociale vaarvakonderwijs en daar worden we begeleid in diegeden niet vertonen eigenlijk zou je de alles wat ermee te maken heeft bijvoorbeeld lessen sociale en communicatieve vaardigheden welke spellen kun je maken hoe kun je ze de allemaal moeten geven voordat je iiber aanpakken hoe maak je groepjes hoe kun je haupt aan een spel begeeft leerlingen op verschillende manieren laten samenwerken de uitvoering van de lessen wat houd en die lessen sociale en communicatieve sociale en communicatieve vaardigheden na lessen sociaallessen in natuurlijk en de begeleiding in de vorm van lessen sociale en communicatieve vaardig lesbesprekingen en coachingsgesprekken dat is heden maken de leerlingen bewust hoe ze heel positief en ook heel leuk zich moeten gedragen om het leuk te houden de cursus geeft ideeën en na een bijeen voor zichzelf en anderen ze zijn een voor komst zit ik volop en energie ik word er steeds waarde voordat je aan de spellen kunt beginnen we enthousiast door het kost veel tijd en 2000 4 moer 209 voortgezet onderwijs die heb ik niet altijd maar het is wel heel erg krijgen we steeds versc hille nde so orten spel leuk en stimulerend stramen en we krijgen informatie over hoe je een spel kunt maken een soort handleiding ik kan me voorstellen dat er in andere lessen andere die je kunt volgen een kwartspel is bijvoorbeeld regels geld en maak je de leerlingen daarmee niet gekke beld geschikt voor een grote re hovee lheid de invoering van taalgericht vakonderwijs stof en invulspellen met een invulblad kan vrij is niet schoolbreed georganiseerd dat zou snelle ker als je tekeningen hebt waar ze iets wel kunnen maar dat is afhankelijk van bij kunnen leggen bij biologie heb je altijd iemand die dat oppakt je moet je collega's wel onderdeel nemen met tekeningen erbij motiveren en ervoor zorgen dat iedereen zich ik haal ook ideeën en spellen uit de spellen aan de regels voor samenwerkend leren houdt maar met spellen die anders en ooit ontdekken dat is moe ilijk ik denk dat de leerlingen goed keld hebben daar kijk ik in hoe anders en het insstaat zijn om te accepteren dat die regels bij hebben aangepakt en soms verzinken een mij zo gelde dat dat bij een ander anders spel ik heb de voorrikkere bijvoorbeeld een is ik denk dat ze dat verschil wel aankun memoryspel ontdekken ik ben dat nog niet nen maar het zou effectiever zijn als we dat eerder tegen gekomen maar mischien is het allemaal tegelijkertijd doen absoluut je zou ooit wel eens dor iemand bedacht er bijvoorbeeld voor kunnen zorgen dat er in ik haal ook kant en klare spellen uit de elke klas een overzicht hangt met die regels maar die ik dan knip en plak

eer en dat dat er blijft hangen dat is het met bijvoorbeeld een vier op een rij spel over simpele het moe ilijks te is dan houdt ieder e g ewe rv elde di eren dat v onde n de l ee rlingen c o ll ega zi ch er aa n om d e leerlin ge n erop t e ook erg l e uk omdat er c omp e titie in z it ze lfs wijz en en e rmee bezig te zijn e e n le erlin g die h ee l lastig kan zijn was enthousiast met dat spel bezig dat maa kt een dit spel h e b j e zelf ontwikke ld waar haal je h e t s p e l l e uk d a t leerlingen die niet wille n toch stramien vandaan mee do en me t zo n spel d e a fwi sse ling i s het spelstraniien komt uit de c urs u s daar belan grijk als j e a c ht uur op e e n dag a ll ee n 210 moer 2000 voo r tgezet ond erwij s lui s te rt uit j e w erkboek w e rkt e n e v entueel a ctivit eit goed aansluit j e moet ins chatt e n o f aante k e ning e n m a akt en lat en w e e erlijk zijn de l eerlingen in s taat zijn om h e t sp el te sp elen zo gaat het in de meeste ge va lle n dan i s wat je h e bt l eerli ngen die het s nel opg e ven anders do e n erg leuk e n dan krijgje er zin in zie je veranderingen bij de lee r lingen sin ds je meer de l eerlinge n h ebb e n nu in twee tallen ee n sp el aandacht bes tee dt a a n s am enw e rkings vorm e n en gedaan maar ee n uitgebreider spel zoals vier op spe ll en in v e rgelijking m et frontaal lesgeven ee n rij gebeurt eerde r in g roepjes van drie of vie r ik denk dat ik t e kort en te incid e nteel leerlinge n hoe pak j e dat aan bezi g b e n om e e n h el e duidelijke v e randeri n g ja e e n vi e r op e e n rij spel h e b ik z e in t e z i e n en daar iets ov e r t e kunne n zeggen drie ta ll en late n doen twee om het t e spel en ho e wel he t vandaag goed ging ze hadd e n en de derde gefungeerd e als jury lid omdat het h e t duidelijk eerd er ge daan ze wi s ten wat er ond erwerp mo e ilijk was het jury lid gaf van hen v e rwacht werd het was een ander bijvoorbe ld aan n ee dat klopt ni e t j e mo e t spel maa r zo n s p e l s pel e n ga at goed daar hem daar w e er w e ghalen doen ze niet moeilijk over dat is e e n veranderi ng in hoeverre dat in andere l ess en zo dra de lee rlinge n m e t z n viere n of m e t m eer effect heeft kan ik ni et meten we rken z ie t h et l o kaal er ande rs uit hoe v o o r k o m het s am enwerken en het ze lfs tandig bezig je dat h e t ee n puinhoop wo rdt zijn ging beter dan de vorige kee r er kw a d e leer li ngen moeten in ieder geval op hun men ni et zov e el vragen ik ben er van pl e k blijven zitten dat i s een eerste vere i s te overtuigd dat het effect heeft zeker op het en je komt teru g op de sociale vaardighed e n g e bied van s amenw erken dat mo e t zijn z e moeten de r e gels k ennen j e m oet zorgen vruchten afwerpen al s je daar nooit aand ac ht dat ze in staa t zijn de soc iale vaardigheden toe aan be s teedt kom e n ze op e en vervolgo pl ei te passen het wordt natuurlijk een zootj e al s ding en moeten ze ineens samen dingen doen ze het niet leuk vinden of als ze het te moe ilijk of sa- men een opdracht maken als ze dat vinden daarom is het belangrijk dat e e n nooit hebben geleerd dan gaat dat niet 2000 4 moer 21 1 voo r tgeze t onde rwij s zie je bij jez e lf v e rand eri nge n s inds je m ee r enthousiast kreeg om op een andere manier taalgericht vakonderwijs geeft do o r midd e l van te werken maar dat is moeilijk misschien sam enwerkings vorm e n e n taalspelle n in d e les dat je dat pas voor elkaar krijgt als blijkt dat ik vind het heel erg leuk en ik ben e rvan het ef- fect heeft mensen zitten soms vast in overtuigd d at ik dat nog v e el en v e e l meer een bepaalde manier van werken voor leer moet doen dat het eigenlijk een on- derdeel lingen is het leuker als we dit met zijn allen van elke les moet zijn het

hoeft niet een hele doen zodat ze school leuker vinden en zodat les te zijn maar het is een leuke manier om ze met een hoger niveau van school gaan leerlingen te laten leren dit is iets waar je zoveel kanten mee op kunt alle en al de kan de directie hierbij een rol spelen ver schillen en soorten spellen de variatie in het staat allemaal erg ver van hen vandaan het aantal leerlingen kinderen worden dood de directie is bezig met het managen van de geslagen met dat geklets tegen ze aan de hele school en weet niet wat er daadwerkelijk in de dag ik denk dat het dit heldere r h o u d t de lessen gebeurt ze kunnen je wel tot een meer bij de les ik wil me nog meer bezighoudende cursussen dwingen of motiveren maar houden met de randvoorwaarden hoe kan je dat ontbrekt veelal zij zijn wel de genen die het goed aanpakken de macht hebben maar ja dan moet je een ik word steeds handiger in het maken van directie enthousiasme krijg je dat lukt mij zo n spel als ik nu terugkijk dan denk ik dat schien al s je kan laten zien dat het effect heeft heb ik toch mooi voor elkaar gekregen door maar ik moet zeggen dat ik daar niet zo mee bij een ander te kijken krijg ik ideeën hoe ik bezig ben dat kan aanpakken ik wil het voor de leerlingen leuker maken en voor me zelf ook nawoord ik moet toch tot mijn vijftenzestigste voert ik ben wel handiger geworden in een taalspellen zijn een concreet uitgewerkte duidelijke instructie bij het spel beneden en vorm van samenwerken en lereren zoals wel een juiste volgorde van aanbieden daar de blijkt te uit de intervieuw zijn leerlingen actief van te voren goed over na dat heb ik betrokken bij de les te wijl in een traditie geleerd uit ervaringen ik ga zorgen dat ik in de les en schoolboeken of het verhaal een lokaal zit waar ik goed kan werken van de doelen centraal staat krijg je de leerlingen tijden en taalspel de kans om heb je tips voor collega's die graag samenwerken kennis op te bouwen de leerlingen krijgen vormen en spellen willen inzetten maar dat nog bouwstenen die ze met elkaar moeten combineren oit hebben gedaan en tot een inzichtelijk geheel het spel ga bij een collegatete rade die er positief bij de daardoor de structuur daarvoor is over is die er langer mee bezig is ik zou eers het belangrijk om de activiteiten die nodig voorbelden van spellen laten zien en laten zijn om de lesstof te doorgronden in kaart te zetten hoe je spellen kan maken het zou leuk brengen gaat het bijvoorbeeld om het kun zijn als je samen een klas hebt zodat je op een benoemen van de onderdelen van het elkaars activiteiten kunt voortbouwen en menselijk spijvert erin gssel of moeten duidelijk erel s afspreken zo als niet door de rli nge n verschillende aspecten van de industrie klas lopen is belangrijk leter op of triele revolutie kunnen noemen en gebeurte kinderen met elkaar kunnen samenwerken nissen met elkaar in verband kunnen brengen zoek een geschikt lokaal beneden van tevoeg en of moeten ze bepaald vakgerederschap ren hoe je de tafels wilt hebben als een klaspen kunnen benoemen en kunnen uitleggen veel structuur nodig heeft moet je goed wa arvoor je die gereedschappen gebruikt voorbereid zijn dus moet je zorgen dat je door het blootleggen van die d n k a c t i v i t e i weet dat het lokaal geschikt is dat je alles te krijg je ook helder welke taal leerlingen klaar hebt liggen moeten leren bij de industriële revolutie gaat het bijvoorbeeld om een aan-

tal elkaar lo gisch is er iets wat je nog kwijt wilt vol gende geb eurt e nissen le e rlinge n moeten het zou leuk zijn als je heel veel collega s bijvoorb e eld kunnen uitle g g en dat de men 212 moer 2 000 voortgezet onderwij s se n n a ar de s tad trokk en do ordat alle fab rie ken literatuu r in de grote steden s tond e n h e b j e de taal en d e nkstu c tur e n in d e bots r b van hilst m v een atlas le ers tof duide lijk in kaa rt da n kun j e kijke n t a algericht vako nderwijs d oo r sam e n we rkend le ren w e lk taal sp e l of welke and e re a c tivite it je he t cursus voor do ce nten proefv e rsi e rotter best e kunt gebruiken om l eerlingen die ken dam het pro je ctbur eau 2 000 ni s t e late n opbouwen in h e t ge val van de cooke s co lla b o rative learning activi ties in t h e s pij s v erte ri ng ga at het dan om e e n sche mati class room des igning inc lusi ve rnat erials fo r lea r sche w e ergave van h e t s pij svert erin gss tel se l ning and lang uage deve lopm ent lek ester 1 99 8 wa a rbij de l eerlingen onderdel e n me t hun ebb e ns s ettekov e n j van rooijen func ti e mo e ten b e no e m e n in het gev al van sam e n we rkend le ren prak t ij kb oe k gronin gen de indu s tri e l e rev olutie is ee n s p el d enkbaar wolters noord ho ff 1997 w aa rbij d e le e rlingen ve r schillend e g eb eurt e kamp m r bots g kruit eindredacti e ni ss en in vol g orde moet en leggen atla s t aalge richt vak o nd e rwijs doo r s am e nwe rk e nd in rott erdam prob e r e n w e voor alle fa se n l eren taalac ti viteiter2 voo r bi o log ie e n ande re in het l e erproces introdu ceren oefenen en vakken pro e fversi e rott erdam h e t projec t controleren en voor v e rsc hillende denk bureau 1999 a c tivite it e n ta alsp ell en te ontw erpen we ont k amp m r bots g kruit eindr e dacti e wikk elen vaak samen me t do ce nten v a nwe ge atla s taalge richt vakonderwijs d oo r s am e nwe rk e nd de hoogst noodzakelijke aan s luiting bij de l e ren taalactivite ite n voor gesch iede nis e n aard lespraktijk gezien het plezier dat ied er een rijkskund e proefv ersie rotterdam het pro heeft bij dit pro c e s van ontwikkelen en j ec tbureau 1999 in vo eren zow el leerling en do ce nte n al s ont veen m r bots sociale en co mmunicati ev e wikkelaars en de positieve e rv a ri ngen gaan vaardighe den vo o r samenwe rkend l e re n rotter we graag verd er met deze invulling van dam uitgeverij partn ers 2000 taalgeri cht vakonderwijs 2000 moer 213